

OPIS TRASY 44 RAJDU POWSTAŃCÓW 1863 ROKU
"ŚLADAMI ŁUKI BAKOWICZA"
27 KWIEŚNIA 2019 R.

START: Spotkanie na Placu Wojewódzkim w Sieradzu.

Sprawy organizacyjne.

Z Sieradza udajemy się autokarami do Kuźnicy Błońskiej.

Kuźnica Błońska należała w czasach przedrozbiorowych do województwa sieradzkiego. Miejscowość leży nad rzeką Łużyca, która jest dopływem Proсны. Wieś istniała najprawdopodobniej już w XV wieku.

W XVII i XVIII wieku we wsi istniała kuźnica, w której wytapiano żelazo pozyskiwane z rud darniowych. Podobny zakład istniał także w sąsiedniej wsi o nazwie Kuźnica Zagrzebska. Po roku 1789 kuźnice już nie funkcjonowały. Powstały w ich miejscu folwarki, które prawdopodobnie wykorzystywały do mielenia zboża dawne młyny napędzające niegdyś młoty kuźnicze.

Od 1917 roku w szkole w Kuźnicy Błońskiej pracował Józef Spychalski, który był jednym z twórców tutejszej Polskiej Organizacji Wojskowej. Spychalski został komendantem organizacji powiatowej liczącej ok. 1000 członków. Za swą działalność patriotyczną w okresie dwudziestolecia wojennego oraz okupacji, został zgładzony przez Niemców w obozie Sachsenhausen.

We wrześniu 1939 roku Niemcy zamordowali tu rolnika, który ratował swój dobytek z płonącego domu.

W Kuźnicy Błońskiej urodził się Eugeniusz Gałka, który został wraz z synem Jakubem rozstrzelany w przez Niemców w listopadzie 1939 roku na żydowskim cmentarzu w Sieradzu („Zakładnicy”).

W styczniu 1945 roku, w przededniu końca wojny na terenach obecnej centralnej Polski, dziesięciu mieszkańców Kuźnicy zostało spalonych w więzieniu na Radogoszczu w Łodzi.

W lesie nieopodal Kuźnicy Błońskiej znajduje się pomnik przyrody – dąb szypułkowy o obwodzie 590 centymetrów.

Z Kuźnicy Błońskiej ruszamy do miejscowości Grzyb.

W miejscowości Grzyb doszło do dramatycznego wydarzenia podczas powstania styczniowego. Powstańcy pod dowództwem majora Józefa Oksińskiego zostali zaskoczeni przez Moskali podczas noclegu w Kuźnicy Grabowskiej. Oksiński zarządził odwrot, który przebiegał dość sprawnie i z wojskowego punktu widzenia był dobrze zorganizowaną akcją. Powstańcy stracili tylko jedenastu ludzi, walcząc dzielnie przez cztery godziny w polu, a potem w lesie. Niestety, czterech powstańców zostało odciętych od głównego oddziału. Schronili się oni w drewnianej chałupie, którą Moskale podpalili, na skutek czego powstańcy spłonęli żywcem.

W 1974 roku w miejscu gdzie zginęli polscy kosynierzy powstała kapliczka, przy której znajduje się tablica z napisem: „TU SPOCZYWAJĄ POLEGLI W NIERÓWNEJ WALCE Z CARATEM POWSTAŃCY. 1863. 1864. Aby przypomnieć i pamiętać. Społeczeństwo Grzyba. 1974.”

Z miejscowości Grzyb udajemy się do Klonowej.

Pierwsza wzmianka o Klonowej w źródłach pisanych pochodzi z 1272 roku. Wieś należała do księztw sieradzkich. Książę sieradzki Leszek Czarny nadał wsi przywilej, z którego wynikało, że już w XIII wieku wydobywano tu kopaliny żelaza. W wiekach XVIII i XIX funkcjonowała tu huta szkła.

W centrum Klonowej stoi neogotycki kościół Przemienia Pańskiego, który został zbudowany w latach 1909-1910. Wewnątrz zobaczyć można m.in. obraz „Zdjęcie z Krzyża” z II połowy XVII wieku oraz rzeźbę artysty ludowego Szczepana Muchy z przysiółka Szale (zagroda Sz. Muchy została przeniesiona w całości do skansenu w Sieradzu). Obok kościoła znajduje się obelisk upamiętniający 32 ofiary II wojny światowej. Ponadto we wsi znajdują się zabytkowe XVIII-wieczne chałupy i dwa wiatraki typu koźlak.

Na miejscowym cmentarzu znajduje się grób weterana powstania styczniowego Teodora Karola Hertza, który mieszkał we wsi Grabostaw, a pracował w hucie szkła w Klonowej. Zmarł w 1921 roku w wieku 78 lat doczekawszy się niepodległej Polski.

W latach 1912-1933 przebywał w Klonowej jako wikariusz, a potem proboszcz, ksiądz Józef Dalak, który przyczynił się do urzędzenia niedawno powstałego kościoła. Oprócz pracy duszpasterskiej ksiądz Dalak organizował w Klonowej życie społeczne, inicjując m.in. utworzenie Ochotniczej Straży Pożarnej, Kółka Rolniczego i Stowarzyszenia Spożywców. Wykazywał także wielką troskę o rozwój kultury i oświaty na terenie gminy. Obecnie Zespół Szkół w Klonowej stara się o nadanie szkole imienia księdza Józefa Dalaka. Imieniem księdza Dalaka nazwano jedną z ulic w Klonowej.

Od 2006 roku działa w Klonowej Klonowska Izba Regionalna, w gdzie zgromadzono kilkaset eksponatów związanych z życiem i pracą dawnych mieszkańców wsi. W ramach Izby funkcjonuje Kuchnia Klonowska wyposażona w piec chlebowy i inne dawne sprzęty do przyrządzania posiłków. W Kuchni odbywają się m.in. pokazy pieczenia chleba.

Klonowa jest stolicą gminy. Od 2019 roku na czele gminy stoi Wójt Marcin Golanowski.

ZAKOŃCZENIE RAJDU: Zespół Szkół w Klonowej.

Tegoroczny rajd odbywa się na terenie Nadleśnictwa Złoczew. Na czele Nadleśnictwa stoi Nadleśniczy Edward Janusz. Trasa rajdu przebiega przez Leśnictwa: Grzyb - Leśniczy Piotr Kamola oraz Klonowa - Leśniczy Ryszard Nowak.

Komandorem 44 Rajdu „Śladami Łuki Bakowicza jest Witold Drozd, a zastępcą komandora – Przemysław Serweta. Nad całością przedsięwzięcia czuwa Zarząd Oddziału PTTK w Sieradzu na czele z Prezes Wiesławą Sujecką.

Witold Drozd